

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/35/2021
Identifikačné číslo spisu: 1112221760
Dátum vydania rozhodnutia: 21.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1112221760.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a Kataríny Pramukovej v spore žalobcu: Invescorp, s. r. o., Betliarska 12, Bratislava, IČO: 36 737 623, zastúpeného: Advokátska kancelária Patassy, s. r. o., so sídlom Trenčianska 47, Bratislava, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a. s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, právne zastúpeného: Škubla & Partneri, s. r. o., advokátkou kanceláriou so sídlom Einsteinova 25, Digital Park II, Bratislava, SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefániková 8, Bratislava, IČO: 36 853 186 o zaplatenie 1 081 289,24 Eur príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I, pod sp. zn. 33Cb/126/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2019, č. k. 1Cob/156/2018-726, v časti jeho druhého a tretieho výroku, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2019, č. k. 1Cob/156/2018-726 v napadnutej časti spolu s uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 8. júna 2020, č. k. 33Cb/126/2012-1068 z r u š u j e a vec vracia Krajskému súde v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 18. apríla 2019, č. k. 1Cob/156/2018-726 potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 21. júna 2018, č. k. 33Cb/126/2012-539 (druhý v poradí), ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 081 289,24 eura a nahradiť žalobcovi 100% trov konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (II. výrok). Súčasne zamietol návrh žalovaného na prerušenie odvolacieho konania z 20. marca 2019 a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému vo výške 100% (I. a III. výrok).
2. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplynulo, že sa v celom rozsahu stotožnil s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie i s jeho odôvodnením. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti záverov napadnutého rozsudku a k odvolacím dôvodom žalovaného uviedol, že sa prvom

rade zaoberal návrhom žalovaného na prerušenie odvolacieho konania do skončenia trestného konania v zmysle ust. § 162 ods. 1 písm. a/

C.s.p. konštatujú, že v danom prípade by žalovaným navrhovaný postup

(prerušenie odvolacieho konania o poddĺžnickej žalobe do skončenia trestných konaní

o žalovaným uvádzaných trestných činov) predstavoval podľa názoru odvolacieho súdu neprípustnú prejudicialitu naprieč viacerými (nielen trestnými), ale aj na trestné konanie nadväzujúcimi nasledujúcimi ďalšími súdnymi konaniami. Konanie o poddĺžnickej žalobe

je závislé len od rozhodnutia otázok, ktoré sú riešené v exekučnom konaní, výsledok trestného konania sám o sebe (bez ohľadu na to, k akému výsledku dospejú v uvedenom trestnom konaní orgány činné v trestnom konaní) nie je pre prebiehajúce konanie relevantný

a nepredstavuje podľa názoru odvolacieho súdu dôvod na prerušenie konania v zmysle

ust. § 162 ods.1 písm. a/ C.s.p., preto návrh žalovaného na prerušenie odvolacieho konania zamietol.

3. Odvolací súd poukazuje na ust. § 52 ods. 1, 2, 3, § 61 a ods. 1, 2, § 63 ods. 1

písm. b/, § 93 ods. 1 písm. a/, § 94 ods. 1, 2, § 95 ods. 1 písm. a/, b/, § 95 ods. 3, § 96 ods. 2, 3, § 97, § 103, § 104 Exekučného poriadku zhrnúc skutkový stav veci zistený súdom prvej inštancie a ktorý nebol medzi stranami sporný konštatoval, že žalobca ako oprávnený podal dňa 30. júna 2009 na Okresný súd Bratislava I ako na príslušný exekučný súd návrh

na vykonanie exekúcie proti povinnému, obchodnej spoločnosti KENTI, spol. s r. o.,

pre vymoženie istiny vo výške 1 079 489,68 eur, trov právneho zastúpenia vo výške

1 783,06 eur a poplatku za vydanie poverenia vo výške 16,50 eur, celkovo vo výške

1 081 289,40 eur. V predmetnej exekučnej veci príslušný exekučný súd udelil

dňa 8. júla 2009 súdnemu exekútorovi JUDr. Martinovi Hermanovskému poverenie

na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 1164/09, pričom poverený súdny exekútor dňa 24. júla

2009 vydal upovedomenie o začatí exekúcie a súčasne príkaz na začatie exekúcie prikázaním

pohľadávky z účtu v banke. Predmetný príkaz bol doručený právnemu predchodcovi žalovaného dňa

24. júla 2009. Dňa 18. augusta 2009 poverený súdny exekútor vydal v súlade s ust. § 96 Exekučného

poriadku exekučný príkaz a príkaz na úhradu trov exekúcie, ktorým prikázal právnemu predchodcovi

žalovaného, aby po doručení tohto príkazu: i/ zablokoval na účtoch povinného vedených u žalovaného

ako banky zvýšenú sumu predbežných trov exekúcie aj vo výške 39 551,93 eur (celkovo sumu 1 191 541,44 eur)

a súčasne prikázal vyplatiť z bankových účtov povinného vedených u žalovaného sumu

vo výške vymáhanej pohľadávky žalobcu zvýšenú o vyššie uvedené predbežné trovy exekúcie a to na

bankový účet súdneho exekútora. Exekučný príkaz a príkaz na úhradu trov exekúcie bol právnemu

predchodcovi žalovaného doručený dňa 18. augusta 2009. Napriek skutočnosti, že právnemu

predchodcovi žalovaného boli vyššie uvedené podania povereného súdneho exekútora riadne doručené,

právny predchodca žalovaného nepostupoval v súlade

s ustanoveniami Exekučného poriadku (predovšetkým ust. § 96 ods. 3 EP). V tejto súvislosti odvolací

súd konštatoval, že základnou povinnosťou poddĺžnikov v exekučnom konaní je,

aby svoj záväzok svojmu veriteľovi, ktorým je povinný v danom exekučnom konaní,

po doručení príkazu na začatie exekúcie splnil a po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým boli námietky

zamietnuté, poskytl plnenie, zodpovedajúce ich záväzku voči povinnému, priamo oprávnenému. Právo

oprávneného dožadovať sa plnenia od poddĺžnika vzniká až doručením exekučného príkazu

poddĺžnikovi, t. j. až od tohto momentu vzniká oprávnenému

v exekučnom konaní právo uplatňovať pohľadávku povinného pod vlastným menom

a na vlastný účet. Ak poddĺžnik po doručení exekučného príkazu neposkytne dobrovoľne plnenie

oprávnenému z exekučného titulu, musí si svoje právo na plnenie voči poddĺžnikovi oprávnený uplatniť

na súde poddĺžnickou žalobou. V zmysle § 103 Exekučného poriadku poddĺžnickou žalobou oprávnený

vo vlastnom mene uplatňuje voči banke nárok na zaplatenie súm, na ktoré by mal právo, ak by banka

neporušila svoje povinnosti v zmysle vyššie citovaných ustanovení § 95 až 99 Exekučného poriadku.

Oprávnený na dosiahnutie úspechu

v sporovom konaní o poddĺžnickej žalobe musí preukázať nasledovné predpoklady:

1. vznik práva oprávneného na vyplatenie peňažných prostriedkov na účte povinného;

2. porušenie niektorej povinnosti banky, ktorú jej ukladá zákon v § 95 až 99 Exekučného poriadku;

3. reálne ukrátenie oprávneného postupom banky o vyplatenie súm, na ktoré

by mal inak nárok;

4. príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti banky a reálnym ukrátením oprávneného zo strany banky.

So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade boli naplnené všetky predpoklady pre úspešné podanie poddĺžnickej žaloby, v rámci ktorej

sa žalobca domáhal voči žalovanému svojich nárokov na zaplatenie sumy, na ktorú

by mal právo, ak by banka neporušila svoje povinnosti v zmysle vyššie citovaných ustanovení § 95 až 99 Exekučného poriadku. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že na účtoch vedených v prospech povinného u právneho predchodcu žalovaného ako banky sa v čase doručenia exekučného príkazu, ktorým poverený súdny exekútor prikázal žalovanému (jeho právnenému predchodcovi), aby po doručení tohto príkazu zablokoval na účtoch povinného vedených

u žalovaného ako banky stanovenú sumu a súčasne prikázal vyplatiť z bankových účtov povinného vedených u žalovaného sumu vo výške vymáhanej pohľadávky žalobcu zvýšenú

o vyššie uvedené predbežné trovy exekúcie a to na bankový účet súdneho exekútora, nachádzalo dostatočné množstvo finančných prostriedkov, teda žalovanému nebránil

vo vyplatení vymáhanej pohľadávky spolu s trovami exekúcie nedostatok finančných prostriedkov na predmetných účtoch. V danom prípade nebolo v rámci konania preukázané

a ani sporovými stranami tvrdené, že by poukázaniu finančných prostriedkov z účtu/účtov povinného vedených u žalovaného (jeho právneho predchodcu) bránilo to,

že by sa jednalo o peňažné prostriedky, ktoré nepodliehajú exekúcii (§ 104 EP) alebo

sú z exekúcie vylúčené (§ 102 EP).

4. Odvolací súd reagujúc na odvolacie námietky žalovaného konštatoval,

že excindačná žaloba slúži na ochranu tým osobám, ktoré majú k majetku postihnutému exekúciou také právo, ktoré vylučuje, aby bol tento majetok použitý k nútenému výkonu rozhodnutia, napríklad vlastnícke právo ku konkrétnej exekúciou postihnutej veci.

Aktívne vecne legitimovanou osobou na podanie excindačnej žaloby je tretia osoba, t. j. osoba odlišná od účastníkov konania, ktorá tvrdí, že má právo na vec, ktorá bola postihnutá exekúciou, pričom toto právo nepripúšťa exekúciu na túto vec. Pasívne vecne legitimovaným (t. j. žalovaným) je oprávnený. V žalobe sa musí presne špecifikovať vec, ktorej vylúčenia

z exekúcie sa tretia osoba domáha. Môže ísť o hnutelnú aj nehnuteľnú vec. Dôkazné bremeno o existencii práva k veci nepripúšťajúce exekúciu zaťažuje tretiu osobu. Neunesenie tohto bremena má za následok zamietnutie žaloby. Súdny exekútor JUDr. Martin Hermanovský vydal dňa 18. augusta 2009 v danom exekučnom konaní vyššie špecifikovaný exekučný príkaz a príkaz na úhradu trov exekúcie, ktorý bol rovnaký deň doručený aj žalovanému. Podľa názoru odvolacieho súdu súdny exekútor konal v súlade s ust. § 96 ods. 1 veta práva Exekučného poriadku (účinného v rozhodnom období), kedy exekútor musel do štrnást'

dní po uplynutí lehoty na vznesenie námietok proti exekúcii, resp. do štrnást' dní po doručení uznesenia súdu o zamietnutí námietok vydať exekučný príkaz, ktorý bol povinný doručiť oprávnenému, povinnému a v danom prípade banke. V prípade, ak by menovaný súdny exekútor uvedeným zákonom stanoveným spôsobom nepostupoval, bol by povinný vydať príkaz na odblokovanie účtov povinného. V tejto súvislosti odvolací súd konštatoval,

že súdny exekútor pri uvedenom postupe neporušil žiadne právne predpisy, naopak postupoval lege artis zákonom stanoveným spôsobom, dodržiavajúc zákonné lehoty stanovené v Exekučnom poriadku a to s poukazom na tú skutočnosť, že nemal vedomosť,

že žalovaný ako tretia osoba podal dňa 31. júla 2009 na Okresný súd Bratislava I žalobu

v zmysle ust. § 55 ods. 1 Exekučného poriadku (excindačnú žalobu) ako aj návrh na odklad

a zastavenie exekúcie (konanie o excindačnej žalobe sa viedlo pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 35Cb/101/2009 a návrh na odklad exekúcie

pod sp. zn. 4Er/504/2009). V konaní bolo jednoznačne preukázané, že návrh žalovaného

na odklad exekúcie sa dostal do dispozície súdneho exekútora povereného vykonaním samotnej exekúcie až dňa 14. septembra 2009, kedy sa súdny exekútor dozvedel z výzvy konajúceho súdu o podanom návrhu na odklad exekúcie, ako aj o návrhu na zastavenie exekučného konania, t. j. predmetný návrh žalovaného na odklad exekúcie sa dostal

do dispozície súdneho exekútora až po vydaní exekučného príkazu a jeho doručení žalovanému.

Odvolací súd poukazujúc na ust. § 56 ods. 5 Exekučného poriadku konštatoval, že v rozhodnom čase (t. j. po doručení podaného návrhu žalovaného na odklad exekúcie súdnemu exekútorovi dňa 14. septembra 2009) súdny exekútor nevykonával žiadne úkony bezprostredne smerujúce k vymoženiu pohľadávky oprávneného a jej príslušenstva a teda nedošlo zo strany súdneho exekútora k porušeniu ust. § 56 ods. 5 Exekučného poriadku

(ďalej aj „EP“), tak ako to uvádzal v konaní žalovaný. Odvolací súd zdôraznil, že napriek dikcii ust. § 52 ods. 3 EP exekučný príkaz nie je rozhodnutím a preto voči vydanému exekučnému príkazu nie je ipso facto v zmysle tohto citovaného ustanovenia prípustný opravný prostriedok. Exekučný príkaz vydaný dňa 18. augusta 2009 v danom exekučnom konaní, teda platil až do skončenia exekučného konania a tento nebol nikdy platne zrušený. Zrušenie exekučného príkazu je oprávnený vykonať len exekučný súd a ani súd konajúci

o tejto žalobe (poddĺžnicka žaloba) si nemôže prejudiciálne vyriešiť (posúdiť) platnosť vydaného exekučného príkazu a to napriek argumentácii žalovaného, že aj samotný súdny exekútor JUDr. Martin Hermanovský vo svojej výpovedi ako svedok uviedol,

že ak by mal vedomosť o podanom návrhu na odklad exekúcie ako súčasť excindačnej žaloby, príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke by nevydal.

So zreteľom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že doručením exekučného príkazu žalovanému (jeho právnomu predchodcovi) ako banke vznikla podľa ust. § 96 EP povinnosť exekučný príkaz bez ďalšieho rešpektovať a v zmysle doručeného exekučného príkazu plniť. Odvolací súd poznamenal, že žiadne zákonné ustanovenie neprisudzuje samotnej banke oprávnenie posudzovať, či je exekučný príkaz vydaný v súlade so zákonom, resp. plnenie

na základe vykonaného exekučného príkazu odoprieť/nevykonať. Pokiaľ ide o už vydané exekučné príkazy, odvolací súd konštatoval, že neexistuje žiadne zákonné ustanovenie, ktoré by prikazovalo súdnemu exekútorovi tieto zrušiť len z dôvodu, že bol podaný návrh na odklad exekúcie. Exekútor ako osoba nadaná právomocou štátu v oblasti výkonu exekučnej činnosti môže konať len to, čo mu zákon dovoľuje a môže rušiť exekučné príkazy

len z dôvodov stanovených zákonom.

5. Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný v prejednávacom prípade ani nepreukázal, že by mal v relevantnom čase k majetku povinného, ktorý podliehal exekúcii vedenej

v prospech žalobcu ako oprávneného, právo, ktoré vylučuje, aby bol tento majetok použitý k nútenému výkonu rozhodnutia a teda nebol aktívne legitimovaným subjektom na podanie excindačnej žaloby. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že poverený súdny exekútor nevedel exekúciu na peňažné prostriedky v banke (vec), ale viedol exekúciu na pohľadávku povinného, ktorú mal povinný voči banke. Aj keby súd excindačnú žalobu poňal širšie

a mal za to, že banka sa v rámci excindačnej žaloby domáhala vylúčenia pohľadávky z exekúcie (takýto extenzívny výklad by bol však v rozpore so samotným gramatickým znením zákona), potom by banka v konaní o takejto excindačnej žalobe nebola nikdy úspešná, pretože nikdy nepreukázala a ani netvrdila, že pohľadávka povinného voči

nej je jej pohľadávkou, teda že je vlastne sama sebe veriteľom. Pri excindačnej žalobe žalobca v zásade tvrdí, že on je majiteľom vecí, o ktorých vylúčení z exekúcie žiada, aby súd rozhodol. V posudzovanom prípade bola exekvovaná pohľadávka povinného voči banke,

o ktorej banka nikdy netvrdila, že by jej veriteľom nebol povinný, alebo že by ním bola dokonca banka (potom by banka musela byť veriteľom a dlžníkom pohľadávky

v jednej osobe). Banka v predmetnom konaní nepreukázala ani existenciu akéhokoľvek iného jej patriaceho práva, ktoré by vylučovalo, aby bol majetok povinného použitý k nútenému výkonu rozhodnutia (napr. tvrdené, ale žalovaným nepreukázané záložné právo žalovaného k pohľadávke povinného z účtu v banke).

6. V tomto kontexte odvolací súd uviedol, že v zmysle vyššie uvedených záverov, súd konajúci v konaní o poddĺžnickej žalobe nie je oprávnený (a to ani v rozsahu prejudiciálnej otázky) posudzovať platnosť či neplatnosť exekučného príkazu doručeného banke zo strany súdneho exekútora. S ohľadom na túto skutočnosť a s ohľadom na podstatu konania

o poddĺžnickej žalobe definovanej v zákone, súd zamerával v tomto konaní svoju pozornosť na posúdenie, či vydaný exekučný príkaz spĺňal všetky zákonom definované náležitosti.

Za nesporné vyhodnotil to, že exekučný príkaz bol povereným súdnym exekútorom vydaný

a riadne doručený žalovanému ako banke. So zreteľom na uvedené dospel k záveru, že predmetný exekučný príkaz spĺňal všetky zákonné náležitosti a žalovaný mal povinnosť v zmysle príslušných ustanovení Exekučného poriadku na základe tohto exekučného príkazu plniť. Konštatoval, že nie je možné nazerat' na povinnosti banky ako dlžníka povinného iným spôsobom v závislosti od toho, či je banka súčasne veriteľom povinného alebo nemá (či dokonca v posudzovanom prípade nebude mať) voči povinnému pohľadávku.

Takéto rozlišovanie postavenia povinného a banky v exekučnom konaní nemá právny základ v ustanoveniach Exekučného poriadku. Vzťah banky a povinného majúci pôvod v odlišných vzájomných záväzkoch banky a povinného netýkajúcich sa zmluvy o vedení účtu, z ktorej vznikla exekvovaná pohľadávka, nemôže mať pre oprávneného bez ďalšieho žiadne dôsledky ani význam vo vzťahu ku jeho uspokojeniu v rámci exekúcie. Povinnosti banky, ktoré jej vzniknú doručením exekučného príkazu nemôžu závisieť a meniť sa ani podľa toho, aké úkony banka uskutoční po doručení exekučného príkazu. Doručením exekučného príkazu totiž vzniká banke ako dlžníkovi povinného povinnosť vyplatiť oprávnenému splatnú pohľadávku, ktorá povinnosť nie je ničím podmienená ani modifikovaná v závislosti od iných vzťahov banky a povinného.

7. Odvolací súd s prihliadnutím na podpornú argumentáciu žalovaného v podanom odvolaní s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

z 13. októbra 2011, sp. zn. 3MCdo/20/2010 (R 48/2012) konštatoval, že predmetné rozhodnutie sa týkalo predovšetkým prelomenia názoru JUDr. Mazáka, v zmysle ktorého podanie excindačnej žaloby spôsobuje prerušenie exekučného konania a exekútor

nie je oprávnený ďalej po podaní takejto žaloby pokračovať v exekúcii.

Z uvedeného rozhodnutia však podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný účelovo vyňal konštatovanie, že žalobca, ktorý podal excindačnú žalobu o vylúčenie veci z exekúcie,

sa v exekučnom konaní môže domáhať povolenia odkladu exekúcie z dôvodu, že možno očakávať zastavenie exekučného konania, opomenul však skutočnosť, že zo žiadneho ustanovenia právneho predpisu a ani zo žiadneho rozhodnutia vydaného k tejto konkrétnej otázke, nevyplýva záver žalovaného, že žalovaný ako tretia osoba má právo podať návrh

na odklad exekúcie. Odvolací súd poukazuje na ust. § 56 ods. 1, 3 a 4 Exekučného poriadku, z ktorého vyplýva, že oprávnený na podanie návrhu na odklad exekúcie z rôznych v zákone uvedených dôvodov je len povinný, sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalovaný nebol aktívne legitimovaný na podanie návrhu na odklad exekúcie. Konštatoval, že napokon

s výnimkou žalovaným uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sa okrem iného vzťahovalo na exekučné konanie vedené za inej právnej úpravy Exekučného poriadku,

na rozdiel od vo veci spomínaného exekučného konania (absencia ust. § 56 ods. 5 EP), väčšina právnickej obce sa zhoduje v názore, že tretia osoba nie je oprávnená podať návrh

na odklad exekúcie, keďže ju na to neopravňuje žiadne z ust. § 56 Exekučného poriadku,

je len oprávnená domáhať sa povolenia odkladu exekúcie podaním podnetu na vydanie rozhodnutia o odklade exekúcie a to prostredníctvom ust. § 56 ods. 2 Exekučného poriadku. V prípade podania podnetu na povolenie odkladu exekúcie nejde o návrh na odklad exekúcie a teda samotné účinky ust. § 56 ods. 5 Exekučného poriadku nenastanú (nedošlo k podaniu návrhu na odklad exekúcie, len k podnetu, pričom je neisté, či súd postupom podľa § 56

ods. 2 EP uvedenému podnetu vyhovie a začne konať ex offico). Záver, že návrh na odklad exekúcie nie je oprávnená podať tretia osoba nepriamo, podľa odvolacieho súdu podporuje

aj znenie ust. § 56 ods. 8 Exekučného poriadku, z ktorého vyplýva, že rozhodnutie o odklade exekúcie doručí súd povinnému, oprávnenému a exekútorovi poverenému vedením exekúcie, nie však tretej osobe.

8. V súvislosti s tvrdením žalovaného, že postihnuté finančné prostriedky boli viazané účelovo na účet kolaterálu, t. j. že nejde o peňažné prostriedky v dispozícii povinného, odvolací súd zdôraznil, že v danom prípade išlo o peňažné prostriedky, ktoré

pri zmluvách o bežnom účte podľa ust. § 708 a nasl. Obchodného zákonníka sú vo vlastníctve banky, avšak predmetom exekúcie prikázaním pohľadávky je vždy len pohľadávka povinného voči banke, ktorá v čase vydania exekučného príkazu, t. j. dňa 18. augusta 2009, ako aj v čase zrušenia zaistenia zo strany príslušnej prokuratúry dňa 21. apríla 2011 existovala.

Žalovaný nikdy nerealizoval žiaden zápočet svojej pohľadávky voči povinnému v rámci exekučného

konania a takýto zápočet po doručení exekučného príkazu ani realizovať nemohol z dôvodu, že je vylúčený. V závere odvolací súd dodal, že z ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít, ako aj z rozhodnutí súdov nižšieho stupňa vyplýva, že doručenie exekučného príkazu banke spôsobuje vznik povinnosti banky vyplatiť pohľadávku aj v prípade, ak ide napríklad

o peňažné prostriedky uložené na termínovaných účtoch, pričom termín splatnosti ešte nenastal.

9. Proti druhému a tretiemu výroku rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný

(ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil ust. § 420 písm. a/ C.s.p. tým, že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomocí súdov a podľa ust. § 420

písm. e/ C.s.p. tým, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd a napokon podľa ust.

§ 420 písm. f/ C.s.p. tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ďalej prípustnosť dovolania odôvodnil podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a súčasne podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

10. Žalovaný zhrňujúc skutkový stav veci v dovolaní namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu s poukazom na ust. § 382 C.s.p.. Podľa žalovaného rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné, založené na iných právnych záveroch ako rozhodnutie súdu prvej inštancie tvrdiac, že odvolací súd si sám doplnil skutkový stav, bez toho, aby riadne doplnil dokazovanie a nariadil pojednávanie k takémuto doplnenému dokazovaniu,

čím znemožnil žalovanému, aby uskutočnil jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v súlade s ust. § 420 písm. f/ C.s.p. Vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. a/ C.s.p. namietal nedostatok právomoci, a zároveň príslušnosť odvolacieho súdu. Podľa žalovaného konanie o poddĺžnickej žalobe nie je možné viesť po vyhlásení konkurzu na majetok pôvodného dlžníka

(spoločnosti KENTI, s. r. o.). V tejto súvislosti žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky zo 7. decembra 2017, sp. zn. 20 Cdo 4896/2017

a mal za to, že Okresný súd Bratislava I vôbec nemal právomoc o takto uplatnenom nároku žalobcu konať a rozhodovať, konanie mal zastaviť bez meritórneho rozhodnutia vo veci samej. Keďže Okresný súd Bratislava I napriek nedostatku právomoci vec rozhodol

a prejednal, podľa žalovaného vo veci rozhodoval nezákonný sudca (resp. konajúci súd

v takom prípade nebol správne obsadený), čím bola naplnená vada zmätočnosti podľa

ust. § 420 písm. e/ C.s.p. Vo vzťahu k namietanej prípustnosti dovolania podľa ust. § 421

ods. 1 písm. a/, b/ C.s.p. žalovaný prípustnosť dovolania vyvodzuje z toho, že odvolací súd

sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.)

ale tiež z toho, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) C.s.p. Podľa žalovaného sa odvolací súd nezaoberal otázkou, či má mať nezákonne vydaný exekučný príkaz prednosť pred zákonnými kvázi suspenzívnymi účinkami podaného návrhu na odklad.“ V tejto súvislosti žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. októbra 2011 sp. zn. 3MCdo/20/2010 (R 48/2012). Vo vzťahu k uvedenej právnej otázke žalovaný uviedol, že príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním z účtu v banke z 24. júla 2009 sp. zn. EX 116/09 bol preukázateľne v rozpore so zákonom, a preto nemôže mať prednosť pred zákonom (kvázi suspenzívné účinky podaného návrhu na odklad). Žalovaný preto zastáva názor, že nemal povinnosť previesť peňažné prostriedky v zmysle

§ 96 ods. 3 Exekučného poriadku. Podľa žalobného odvolací súd vo svojom rozhodnutí nerešpektoval právny názor vyjadrený v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. októbra 2011 sp. zn. 3MCdo/20/2010 (R48/2012) a Ústavného súdu Slovenskej republiky z 4. novembra 2015, sp. zn. I. ÚS 472/2015. Z uvedeného dôvodu

v zmysle § 449 ods. 2 C.s.p. žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zrušil, nakoľko nápravu nemožno dosiahnuť

iba zrušením rozsudku odvolacieho súdu. Zároveň navrhol odklad vykonateľnosti rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 C.s.p.

11. K dovolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol dovolanie žalovaného v súlade s ust. § 448 C.s.p. zamietnuť ako nedôvodné.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) uznesením zo dňa 28. novembra 2019, sp. zn. 5Obdo/73/2019, dovolanie žalovaného odmietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaného podľa § 420 písm. f/ C.s.p. nie je procesne prípustné, nakoľko odvolací súd neznemožnil realizáciu jemu patriacich procesných práv.

13. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu vyvodenému podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. najvyšší súd uviedol, že žalovaný ako právnu otázku od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri ktorej riešení sa odvolací súd odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/20/2010), vymedzil takú, ktorá súvisí s podaním excindančnej žaloby a návrhu na odklad exekúcie. Dovolací súd konštatoval, že predmetom sporu bolo posúdenie, či boli naplnené všetky predpoklady pre úspešné podanie poddĺžnickej žaloby, v rámci ktorej sa žalobca domáhal voči žalovanému svojich nárokov na zaplatenie sumy, na ktorú by mal právo, ak by banka neporušila svoje povinnosti v zmysle ustanovení § 95 až 99 Exekučného poriadku. Z uvedeného vyplýva, že žalovaným vymedzená právna otázka nebola podľa dovolacieho súdu kľúčová, relevantná pre rozhodnutie odvolacieho súdu, nakoľko je bez právnej relevancie vo vzťahu k posudzovanému prípadu. Preto ani žalobcom uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/20/2010 nemôže predstavovať rozhodnutie dovolacieho súdu, od ktorého by sa odvolací súd odklonil pri riešení právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo jeho rozhodnutie v posudzovanom prípade.

14. Zároveň dovolací súd uviedol, že ani právna otázka dôvodená ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. v znení „či má mať nezákonne vydaný exekučný príkaz prednosť pred zákonnými kvázi suspenzívnymi účinkami podaného návrhu na odklad“ nebola zásadnou otázkou, na ktorej by spočívalo rozhodnutie týchto súdov a preto táto otázka nemôže byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a nemôže viesť k založeniu prípustnosti dovolania žalovaného v zmysle tohto ustanovenia. Podľa dovolacieho súdu ani v tejto časti dovolania dovolateľ nevymedzil uplatnený dovolací dôvod zákonom predpokladaným spôsobom.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že dovolanie žalovaného podľa § 420 písm. f/ C.s.p. ani podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ C.s.p. prípustné nie je, a preto ho dovolací súd v súlade s ust. § 447 písm. c/, f/ C.s.p., odmietol.

16. Na základe ústavnej sťažnosti žalovaného (sťažovateľky) Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) nálezom zo dňa 23. marca 2021, sp. zn. I. ÚS 394/2020 prvým výrokom rozhodol, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2019,

č. k. 1 Cob 156/2018-726, boli porušené základné práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Druhým výrokom rozhodol, že základné právo žalovaného (resp. sťažovateľa) podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu zo dňa 28. novembra 2019, sp. zn. 5Obdo/73/2019 boli porušené. Tretím výrokom uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 28. novembra 2019, sp. zn. 5Obdo/73/2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Štvrtým výrokom uložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky povinnosť nahradiť sťažovateľke trovy konania 675,43 eur (slovom šesťstosedemdesiatpäť eur a štyridsaťtri centov) a zaplatiť ich advokátskej kancelárii Škubla & Partneri s. r. o., Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Piatym výrokom ústavnej sťažnosti sťažovateľky nevyhoveli.

17. Ústavný súd po posúdení veci dospel k záveru, že ani najvyšší súd v napadnutom uznesení nezohľadnil citované východiská ochrany základných práv a slobôd, preto jeho prístup pri rozhodovaní o podanom dovolaní sťažovateľky nemožno hodnotiť inak ako taký, ktorý odporuje obsahu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to vzhľadom na

záver ústavného súdu prijatý vo vzťahu k rozsudku krajského súdu napadnutému ústavnou sťažnosťou (bod 52 nálezu). V bode 52. nálezu ústavný súd uviedol, že krajský súd na rozdiel od okresného súdu za rozhodnú považoval otázku, „či bola banka povinná vyplatiť v dôsledku exekúcie vedenej proti povinnému prikázaním pohľadávky z účtu v banke povinného peňažné prostriedky z účtu povinného žalobcovi ako oprávnenému“, v súvislosti s ktorou prekvapivo skúmal, resp. právne posudzoval preukázanie štyroch predpokladov na dosiahnutie úspechu v sporovom konaní o poddĺžnickej žalobe, ku ktorým však sťažovateľke (žalovanému) nedal možnosť sa vyjadriť. Prekvapivým je aj to, že pre krajský súd sa stalo podstatné, že exekučný príkaz, ktorý bol vydaný súdnym exekútorom po podaní návrhu na odklad exekúcie, mal všetky náležitosti, nebol zrušený a bol záväzný, čím odobril nárok vyplývajúci z poddĺžnickej žaloby, avšak bez riadneho doplnenia dokazovania na nariadenom pojednávaní.

18. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.), viazaný právnym názorom ústavného súdu, ktorý vyslovil v náleze (§ 134 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z.z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z.z. - ďalej len „zákon č. 314/2018 Z.z.“) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné.

19. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

20. Dovolateľ svoje dovolanie proti druhému a tretiemu výroku napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyvodzuje z ust. § 420 písm. a/, e/, f/ C. s. p., ako aj ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ C. s. p.

21. Vzhľadom na kasačnú záväznosť rozhodnutia ústavného súdu (§ 134 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z.z.) sa dovolací súd prioritne zameril na dovolací dôvod vymedzený v zmysle

§ 420 písm. f/ C. s. p., ktorý smeroval k nesprávnemu procesnému postupu odvolacieho súdu súvisiaci s tým, že odvolací súd bez nariadenia pojednávania doplnil dokazovanie a založil svoje na iných právnych záveroch ako rozhodnutie súdu prvej inštancie a k tomu,

že rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné. Dovolateľ v podanom dovolaní zdôraznil,

že odvolací súd si sám doplnil skutkový stav, bez toho, aby riadne doplnil dokazovanie

a nariadil pojednávanie k takémuto doplnenému dokazovaniu, čím znemožnil žalovanému, aby uskutočnil jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v súlade s ust. § 420 písm. f/ C. s. p. Vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti podľa zároveň dovolateľ namietol nedostatok právomoci, a zároveň príslušnosť odvolacieho súdu. Podľa žalovaného konanie o poddĺžnickej žalobe nie je možné viesť po vyhlásení konkurzu na majetok pôvodného dlžníka (spoločnosti KENTI, s. r. o.).

22. Ústavný súd v tejto súvislosti vo vyššie uvedenom náleze zo dňa 23. marca 2021, sp. zn. I. ÚS 394/2020 dospel k záveru, že „krajský súd v rozpore s ústavným imperatívom konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon

(čl. 2 ods. 2 ústavy), v danej veci konal a meritórne rozhodol vtedy, keď vzhľadom na účinky vyhlásenia konkurzu na majetok uznesením okresného súdu č. k. 2 K 27/2011 z 5. júna 2012 zverejneným v Obchodnom vestníku 12. júna 2012 bolo exekučné konanie vedené súdnym exekútorom pod sp. zn. EX 1164/09 ex lege zastavené. Krajský súd v napadnutom rozsudku nezohľadnil citované východiská ochrany základných práv a slobôd, preto jeho prístup

pri rozhodovaní o podanom odvolaní sťažovateľky nemožno hodnotiť inak ako taký, ktorý odporuje obsahu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.“ Preto ústavný súd uzavrel, že námietka sťažovateľky (žalovaného)

o vnútornej rozpornosti a arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu je opodstatnená. Ústavný súd zároveň konštatoval, že „v danom prípade nebol dôvod, aby krajský súd takúto otázku riešil, ani dôvod, aby skúmal exekučný príkaz. V prípade, ak by exekučné konanie nebolo ex lege zastavené,

krajskému súdu nič nebránilo, aby vo už svojom skoršom rozsudku č. k. 1 Cob 169/2016-471 z 31. mája 2017, ktorým zrušil rozsudok okresného súdu

č. k. 33 Cb 126/2012-436 zo 4. apríla 2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, uviedol, vyriešenie akej právnej otázky je v danom prípade podstatné, resp. že treba preskúmať exekučný príkaz, a v tomto smere dal okresnému súdu jednoznačné inštrukcie, ako má doplniť dokazovanie. Keďže to krajský súd neurobil, pričom sám nezopakoval a nedoplnil dokazovanie, aj túto námietku sťažovateľky ústavný súd vyhodnotil ako opodstatnenú.“

23. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky (žalovaného) uznesením najvyššieho súdu zo dňa 28. novembra 2019, sp. zn. 5Obdo/73/2019 ústavný súd bez ďalšieho konštatoval, že vzhľadom na záver ústavného súdu prijatý vo vzťahu k rozsudku krajského súdu napadnutému ústavnou sťažnosťou (bod 22. tohto rozhodnutia) „ani najvyšší súd v napadnutom uznesení nezohľadnil citované východiská ochrany základných práv

a slobôd, preto jeho prístup pri rozhodovaní o podanom dovolaní sťažovateľky nemožno hodnotiť inak ako taký, ktorý odporuje obsahu základného práva zaručeného čl. 46

ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.“

24. Dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že vzhľadom na kasačnú záväznosť rozhodnutia ústavného súdu (§ 134 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z.z.) a závery

v ňom prijaté, mu neostávalo nič iné, ako konštatovať dôvodnosť vyššie označených vád zmätočnosti vyvodенých v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., ktoré ústavný súd vzhliadol v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu - Krajského súdu v Bratislave. Ide o vady konania spočívajúce ohľadom vnútornej rozpornosti rozsudku odvolacieho súdu; nedôvodné skúmanie exekučného príkazu odvolacím súdom a napokon nezopakovanie a nedoplnenie dokazovania v rámci odvolacieho konania, tak ako to vyhodnotil ústavný súd. Najvyšší súd SR považuje za potrebné uviesť, že ak ústavný súd nálezom vyslovil porušenie ochrany dotknutých základných ľudských práv a slobôd uznesením dovolacieho súdu, a to s odkazom na jeho závery prijaté vo vzťahu k napadnutému rozsudku odvolacieho súdu, ktoré však dovolací súd nemôže v dovolacom konaní napraviť a zhojiť inak, ako zrušením dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (viď bod 69 a 70 nálezu), bolo by efektívnejšie a hospodárnejšie vec priamo vrátiť Krajskému súdu v Bratislave, resp. zrušiť aj dovolaním napadnuté právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo napadnuté aj ústavnou sťažnosťou (§ 133 zákona č. 314/2018 Z.z.).

25. Vzhľadom na vyššie uvedené, najvyšší súd žalovaným napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.).

26. Dovolací súd zrušil aj uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o výške trov konania (uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 8. júna 2020,

č. k. 33Cb/126/2012-1068), keďže v danom prípade nebol viazaný rozsahom podaného mimoriadneho opravného prostriedku s poukazom na ustanovenie § 439 písm. a/ C. s. p. V prípade závislosti výrokov môže dovolací súd prejednať aj závislý výrok bez toho,

aby bol dovolateľom napadnutý. Judikatúra najvyššieho súdu (R 73/2004) sa ustálila na tom, že závislým výrokom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci.

27. Výdanie uznesenia o výške trov konania bolo jednostranne závislé od existencie rozhodnutia vo veci samej. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku okresného súdu, uznesenie o výške trov konania ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad.

Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie vo veci samej by zostalo uznesenie o výške trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel a odporovalo by to princípu právnej istoty (obdobne aj I. ÚS 549/2015, 1Cdo/36/2011, 6Cdo/201/2012 a 2MObdoV/4/2012).

28. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

29. V ďalšom konaní je súd nižšej inštancie (odvolací súd) právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (§ 455 C. s. p.).

30. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov

3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.